

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»
18 квітня 2019 року № 88-Н

Форма № П-4.04

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально-науковий інститут харчових технологій, готельно-ресторанного
та туристичного бізнесу
Денна форма навчання
Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи**

Допускається до захисту
Завідувач кафедри _____ Т.В. Капліна
(підпис, ім'я та прізвище)
«4» червня 2021 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему «Моделювання сервісно-виробничого, виробничо-торговельного процесів мотелю на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка»

зі спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа

освітня програма Готельно-ресторанна справа
ступеня бакалавр

Виконавець роботи Зіненко Андрій Сергійович

підпис, дата

Науковий керівник асистент Дудник Світлана Олексіївна

підпис, дата

Полтава 2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»
18 квітня 2019 року № 88-Н

Форма № П-4.03

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Затверджую

Завідувач кафедри _____ **Т.В. Капліна**
(підпис, ім'я та прізвище)

22 лютого 2021 р.

ЗАВДАННЯ ТА КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему «Моделювання сервісно-виробничого, виробничо-торговельного процесів мотелю на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка»

Здобувачем вищої освіти зі спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа

Освітня програма Готельно-ресторанна справа

Прізвище, ім'я, по батькові Зіненко Андрій Сергійович

Затверджена наказом ректора №20-Н від 22 січня 2021 року

Вихідні дані до кваліфікаційної роботи: Обґрунтувати теоретичні аспекти та провести аналіз ринкових можливостей мотелю, визначити цільовий ринок та концептуальні засади мотелю. При моделюванні сервісно-виробничого процесу в мотелі розробити послідовність технологічного процесу, його стадій та операцій. Включити групи приміщень відповідно до ДБН. Розробити оснащення та організацію роботи функціональних підрозділів мотелю. Змоделювати виробничо-технологічний процес організації харчування у закладі ресторанного господарства. Запропонувати інноваційні заходи для перспективного розвитку мотелю та закладу харчування при ньому.

Зміст роботи. Анотація. Вступ. Теоретико-аналітичний розділ. Організаційно-дослідницький розділ. Перспективні моделі розвитку засобу розміщення. Висновки.

Календарний графік виконання кваліфікаційної роботи

Зміст роботи	Термін виконання	Термін фактичного виконання
1. Підбір і вивчення інформаційних джерел	22.02 – 24.02.21	
2. Складання і затвердження розгорнутого плану роботи	24.02 – 25.02.21	
3. Збір, вивчення та обробка інформації, необхідної для виконання роботи	25.02 – 28.02.21	
4. Написання вступу та теоретико-аналітичного розділу	01.03 – 14.03.21	
5. Написання організаційно-дослідницького розділу	15.03– 16.05.21	

6. Написання розділу перспективні моделі розвитку засобу розміщення. Висновки	17.06 – 30.05.21	
7. Оформлення роботи	30.05– 31.05.21	
8. Подання роботи науковому керівнику	31.05.2021	
9. Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень і пропозицій	31.05-03.06	
10. Подання роботи на кафедру для отримання допуску до захисту	04.06.2021	

Дата видачі завдання 22 лютого 2021 р.

Здобувач вищої освіти _____

Зіненко А.С.

Науковий керівник _____

асистент Дудник С.О.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота оцінена на _____

Протокол засідання ЕК № _____ від «__» _____ 2021 р.

Секретар ЕК _____

підпис

ім'я та прізвище

ВІДГУК
наукового керівника
на кваліфікаційну роботу
здобувача вищої освіти ступеня бакалавра
спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа
освітня програма «Готельно-ресторанна справа»
Зіненко Андрія Сергійовича
на тему «Моделювання сервісно-виробничого, виробничо-торговельного
процесів мотелю на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка»

Сьогодні в світі існує велика різноманітність різного роду місць тимчасового проживання від звичайних хостелів до спеціалізованих готелів таких як мотелі, кемпінги, ротелі, ботелі, ботокемпінги, флотелі, флайтелі та інші. У ХХ столітті, коли кількість автомобілів почала стрімко зростати, з'явилась потреба створення місць тимчасового розміщування для подорожуючих та стоянки для автомобілів.

В нашій державі такий вид засобів розміщування як мотелі тільки починає розвиватися, їх формат значно відрізняється від прийнятого в міжнародній практиці. З огляду на це, кваліфікаційна робота А. С. Зіненко характеризується актуальністю та своєчасністю і спрямована на дослідження можливості створення сучасного мотелю на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка.

Зміст роботи відповідає обраній темі. У першому розділі автор розкриває теоретичні засади функціонування мотелів в Україні на автошляху Дніпро-Решетилівка, проводить аналіз конкурентного середовища мотелів, визначає цільовий ринок та концептуальні засади підприємства, що моделюється. В другому розділі автор моделює сервісно-виробничий процес мотелю на 48 місць, організацію роботи структурних підрозділів та виробничо-торгівельний процес мотелю. Третій розділ присвячено розробці заходів для створення перспективної моделі мотелю, організації харчування та охороні праці в надзвичайних ситуаціях у мотелі на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка.

Позитивними рисами кваліфікаційної роботи є системність та послідовність викладення матеріалу, а також застосування прогресивного досвіду в сфері гостинності та його практичне застосування.

А. С. Зіненко у ході виконання кваліфікаційної роботи під час її виконання поєднав теоретичні знання та практичні навички під час навчання в ВНЗ, проявив креативність, ініціативність, старанність, наполегливість. Okремо слід відмітити обізнаність у сучасних системних та інформаційних технологіях та їх практичне застосування в кваліфікаційній роботі. При відповідному захисті здобувач Зіненко андрій Сергійович заслуговує присвоєння кваліфікації бакалавра з готельно-ресторанної справи.

Науковий керівник асистент Дудник Світлана Олексіївна

ЗМІСТ

АНАТОЦІЯ	6
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНИЙ	
1.1 Теоретичні аспекти розвитку мотелів в Україні.....	10
1.2 Аналіз існуючих на ринку готельних послуг регіону засобів розміщення та ринкових можливостей мотелю.....	15
1.3 Визначення цільового ринку мотелю на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка.....	22
Висновки до розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДОСЛІДНИЦЬКИЙ	
2.1 Моделювання сервісно-виробничого процесу мотелю на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка	27
2.2 Організація роботи підрозділів мотелю на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка	32
2.3 Моделювання виробничо-торгівельного процесу закладу ресторанного господарства.....	43
Висновки до розділу 2.....	49
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ МОТЕЛЮ НА 48 МІСЦЬ НА АВТОДОРОЗІ ДНІПРО-РЕШЕТИЛІВКА	
3.1 Розробка заходів для створення перспективної моделі мотелю на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка	50
3.2 Розробка заходів для створення перспективної моделі закладу харчування при мотелі на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка	54
3.3 Розробка заходів щодо охорони праці та безпеки життєдіяльності в надзвичайних ситуаціях для мотелю на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка	56
Висновки до розділу 3	57
ВИСНОВКИ	58
СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ	60
ДОДАТКИ	66

АНОТАЦІЯ

Проведено аналіз сучасного стану та встановлено тенденції розвитку готельного бізнесу в Україні. Зазначено, що в Україні недостатньо розвинутий тип підприємств готельного господарства такий як мотель. Досліджено, що згідно українського законодавства важливим питанням є встановлення певних вимог до мотелів, необхідних для визначення їх статусу як готельних підприємств автотуризму. Запропоновано альтернативу газового опалення мотелю за допомогою індукційних котлів опалення. Для залучення потенційних споживачів мотелю впроваджено digital-marketing, як напрям маркетингу, що має на увазі просування послуг і товарів із допомогою цифрових технологій. Запропоновано діяльність кафе у форматі Lunch Box, яке працюватиме в digital-форматі та являтиме собою зал без персоналу, де центральне місце займатимуть, власне, бокси, через які гості отримують замовлення.

Ключові слова: мотель, автодорога, конкуренти, додаткові послуги, індукційні котли, digital-marketing.

SUMMARY

An analysis of the current situation and trends in the development of the hotel business in Ukraine. It is determined that in Ukraine the type of hotel enterprises, such as motels, is insufficiently developed. It is investigated that according to the Ukrainian legislation one question is the establishment of certain requirements for motels, necessary for determining their status as hotel enterprises of motor tourism. An alternative to gas heating of the motel with the help of induction heating boilers is proposed. To attract potential consumers of the motel, digital marketing has been introduced as a direction of marketing, which involves the promotion of services and goods using digital technologies. The activity of the cafe in the format of Lunch Box is offered, which works in digital form and is a hall without staff, where the central place will be occupied by the owner, boxes, through which guests receive orders.

Keywords: motel, highway, competition, additional services, induction boilers, digital marketing.

ВСТУП

Актуальність теми. На сьогоднішній день світова індустрія туризму та гостинності знаходиться в жорстких умовах конкурентної боротьби за кожного гостя і змушена вкрай стрімко реагувати на зовнішні зміни умов господарювання. При цьому, незважаючи на нестабільну економіко-політичну та пандеміологічну ситуацію в світі, готельно туристичний бізнес продовжує активно розвиватися. Зростання туризму в усьому світі викликає активне розширення готельних послуг, що пропонуються. Розвиток готельного бізнесу стимулює й розвиток інших галузей і напрямків діяльності: міжнародного бізнесу, транспортної індустрії, торгівлі, інформаційних технологій, будівництва, сільського господарства, сфери послуг в області краси та здоров'я, виробництва товарів народного споживання, розвитку технологій в області екології безпеки, інноваційної сфери та багатьох інших.

Сьогодні в світі існує велика різноманітність різного роду місць тимчасового проживання від звичайних хостелів до спеціалізованих готелів таких як мотелі, кемпінги, ротелі, ботелі, ботокемпінги, флотелі, флайтелі та інші. У ХХ столітті, коли кількість автомобілів почала стрімко зростати, з'явилась потреба створення місць тимчасового розміщування для подорожуючих та стоянки для автомобілів.

В нашій державі такий вид засобів розміщування як мотелі тільки починає розвиватися, їх формат значно відрізняється від прийнятого в міжнародній практиці.

Визначенням мотелю як окремого типу підприємств готельного господарства приділили увагу такі українські вчені, як: М. П. Мальська та І. Г. Пандяк [38], Т. Г. Сокол [51], С. І. Байлик [9], М. Г. Бойко та Л. М. Гопкало [12], В. К. Бабарицька та О. Ю. Малиновська [8] та ін. Маркетинговими дослідженнями ринку мотелів в Україні займалися науковці П. О. Заремба, С. І. Охременко, Є. С. Тищенко [7]. Особливості розвитку придорожньої туристичної інфраструктури в Україні стали предметом наукової статті Ю. Масюк [40]. Однак проблемам нормативно-

правового забезпечення діяльності motelів як готельних підприємств автотуризму, що підкреслені офіційними статистичними даними, приділяється вкрай мало уваги в науковій літературі і досліджена недостатньо.

Метою кваліфікаційної роботи є: розробка моделювання сервісно-виробничого, виробничо-торговельного процесів motelю на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка.

Реалізація мети обумовила завдання дослідження:

- дослідити теоретичні аспекти готельного господарства на прикладі motelів в Україні і на автодорозі Дніпро-Решетилівка;
- проаналізувати існуючий ринок motelів та ринкових можливостей на автодорозі Дніпро-Решетилівка;
- визначити цільовий ринок і концептуальні засади motelю;
- змоделювати сервісно – виробничий процес motelю;
- організувати роботу підрозділів motelю;
- змоделювати виробничо – торговельний процес в закладі ресторанного господарства;
- розробити заходи для створення перспективної моделі motelю;
- розробити заходи для створення перспективної моделі закладу харчування;
- розробити заходи щодо охорони праці та безпеки життєдіяльності в надзвичайних ситуаціях.

Об'єктом дослідження є сервісно-виробничі процеси motelю на 48 місць, в на автодорозі Дніпро-Решетилівка.

Предмет дослідження: теоретико – аналітичні, організаційно-дослідницькі процеси, удосконалення моделі засобу розміщення.

Наукова новизна: запропоновано шляхи удосконалення діяльності motelю на 48 місць на автодорозі Дніпро-Решетилівка з упровадженням оптимізації витрат motelю, впровадженням digital-маркетингу для просування готельного продукту.

Кваліфікаційна робота пройшла апробацію на Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми економіки, обліку, фінансів і права в сучасних умовах», 9 червня 2021 р., в підсумку опубліковано тезу (Додаток А).

Структурно робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, переліку інформаційних джерел, додатків. У роботі налічується 10 рисунків та 21 таблиць, 6 додатків, перелік інформаційних джерел налічує 59 найменування. Робота викладена на 59 сторінках.

Висновки

У процесі дослідження теоретичних аспектів досліджуваної проблеми, був проведений детальний аналіз сучасного стану та темпу розвитку мотелів в Україні. Проаналізовано потенційних конкурентів мотелю, а також визначено їх слабкі та сильні сторони у порівнянні з тим, що моделюємо. Визначено потенційних постачальників регіону, співпраця з якими буде найбільш продуктивною та економічно вигідною. Розроблено концептуальні засади майбутнього закладу розміщення, визначено його цільову аудиторію. У відповідності до нормативних документів та будівельних норм визначено місце розташування майбутнього мотелю, що є найбільш зручним для потенційного споживача. Розраховано необхідну норму площі у відповідності до місткості модельованого мотелю, визначено неймінг підприємства, що найбільш вдало відповідає концепції мотелю та розроблено його логотип. У результаті моделювання сервісно - виробничого процесу було визначено основні групи приміщень модельованого підприємства, якісний та кількісний склад персоналу, що працює в даних приміщеннях та їх режими роботи.

Було визначено склад, організацію роботи та оснащення приміщень всіх функціональних зон засобу розміщення, розраховано номерний фонд готелю та корисну і загальну площу житлового номера, запропоновано планувальне рішення одного з номерів. Розроблено моделювання сервісно-торговельного процесу закладу ресторанного господарства та змодельовано процес організації та проведення банкету з нагоди тематичної вечірки. Також було проаналізовано інноваційну діяльність підприємства, запропоновано ряд заходів для створення

перспективної моделі мотелю, кафе. Таким чином було запропоновано альтернативу газового опалення – індукційні котли опалення від компанії MIG Energy, яка єдина в Україні має практичний досвід заміщення централізованого опалення та гарячоговодопостачання без модернізації внутрішньобудинкових мереж. Запропоновано кафе Lunch Box, яке буде чудовим рішенням збереження часу споживачів, надасть можливість заздалегідь замовити їжу без зупинки для ночівлі в motelі. Розроблено заходи щодо пожежної безпеки в motelі.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Classification of hotel establishment within the EU, available at: http://ec.europa.eu/consumers/ecc/docs/hotel_establishment_classification_EU_en.pdf
2. Classification of hotels the USA”, available at: http://ivsoi.org/archives/Understanding_the_New_French_Hotel_Rating_System, available at: <http://europeupclose.com/article/french-hotel-rating-system>
3. Guidelines for Hotel Classification in USA & UK, available at: <http://mystikalindia.com/2012/04/guidelines-for-hotel-classification-in-usa-uk/>
4. Hotel classification system, available at: http://www.hotrec.eu/Documents/Document/20110907124426-Classification_-_update_June_2011.pdf
5. Standards of hotel classification, available at: <http://www.worldhotelrating.com/about.php>.
6. Visit England 2009. Hotel accommodation: quality standards, available at: <http://www.visitengland.com/en/stay/qualityratings>
7. Асоціація малих готелів та апартаментів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: < www.smallhotels.com.ua >.
8. Бабарицька В. К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійнотермінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навчальний посібник / В. К. Бабарицька, О. Ю. Малиновська. – К.: Альтерпрес, 2004. – 288 с.

9. Байлик С. И. Гостиничное хозяйство. Организация, управление, обслуживание: учебное пособие: 2-е изд., перераб. и доп. / С. И. Байлик. – К.: Дакор, 2006. – 288 с.
10. Безродний М.К. Енергетична ефективність комбінованої теплонасосної системи низькотемпературного водяного опалення і вентиляції / М.К. Безродний, Н.О. Притула //Наукові вісті НТУУ КПІ. – 2011. – №1. – С. 19-25.
11. Блинкин М. Я. Тенденции развития транспортной инфраструктуры городских агломераций / Экономика железных дорог. – 2012. – № 7. – С. 49.
12. Бойко М. Г. Готельна справа: електронний підручник / М. Г. Бойко, Л. М. Гопкало. – К.: КНТЕУ, 2015.
13. Бортник Л. В. Інноваційний розвиток підприємств готельного господарства / Л. В. Бортник // Матеріали VII Міжнародної науковопрактичної конференції (у 2-х томах) [«Соціально-економічні реформи в контексті інтеграційного вибору України»], (Київ, 19-20 жовтня 2011 р.). – К.-Д. : Біла К. О., 2011. – Т. 2. – С. 57-59.
14. Відомості про мотелі України на Booking.com [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.booking.com>.
15. Всеукраїнська молодіжна туристична асоціація «Молодіжний туризм та хостели України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: < www.hostels-ukraine.com/index.php?lang=ua&mode>.
16. Всі готелі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukraina.turmir.com/ua_cat_39.html>.
17. Гавей О.Ф. Оценка влияния температуры теплоносителя на тепловые потери теплопроводов / О.Ф. Гавей, В.И. Панферов //Вестник ЮУрГУ. – 2012. – №38. – С. 50-54.
18. Галасюк С. С. Проблеми категоризації мотелів в Україні / С. С. Галасюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. Вип. 18. – Херсон: ХДУ, 2016.
19. Готелі. Будинки і споруди:ДБН В.2.2-20-2008.- [Чинний від 2008- 07-23]. - К.: Мінрегіонбуд України,2009 - 42с. - (Державні будівельні норми України).

20. Данько Н. І. Основи готельно-ресторанної справи : навчальний посібник / Н. І. Данько, А. Ю. Парфіненко, П. О. Подлепіна, О. О. Вишневська [за заг. ред. А. Ю. Парфіненка]. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 288 с. – Режим доступу: http://karazinbook.univer.kharkov.ua/sites/default/files/book_texts/parfinenko_0.pdf
21. Жовмир Н.М. Низкотемпературные режимы систем отопления как предпосылка эффективного применения конденсационных котлов и тепловых насосов / Н. М. Жовмир // Промышленная теплотехника. – 2008. – №5. – С. 62-68.
22. Закон України «Про захист прав споживачів» від 1 грудня 2005 р №3161-IV.
23. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV.
24. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 1 червня 2000 р.
25. Закон України «Про стандартизацію» від 17 травня 2001 р 24 08-III.
26. Закон України «Про туризм» в редакції від 18 листопада 2003 р № 1281 – IV.
27. Заремба П. А. Перспективы развития рынка мотелей Украины / П. А. Заремба, С. И. Охременко, Е. С. Тищенко // Евразийский Союз Ученых (ЕСУ): научный журнал. Серия: Экономические науки. Вып. 10 (19). – М.: ЕСУ, 2015. – С. 166-169.
28. Звигинцев Е. Е. Организационно-экономические основы развития мотелей. Ассоциация выпускников УрГЭУ, Урал. гос. экон. ун-т; Факультет лидерских технологий и карьеры. Екатеринбург: Изд-во Урал. гос. экон. унта, 2009.
29. Кашинська О. Є. Організація готельного господарства в схемах і таблицях: Навчально-наочний посібник / О. Є. Кашинська. – Старобільськ : Вид-во ДЗ Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, 2018. – Ч. 1. – 188 с. – Режим доступу: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/handle/123456789/2717>
30. Колективні засоби розміщування в Україні у 2017 році: статистичний бюлетень. – К.: Державна служба статистики України, 2018. – 190 с.
31. Колективні засоби розміщування в Україні у 2018 році: статистичний бюлетень. – К.: Державна служба статистики України, 2019. – 200 с.

32. Колективні засоби розміщування в Україні у 2019 році: статистичний бюлетень. – К.: Державна служба статистики України. 2020. – 301 с.
33. Круль Г.Я. Основи готельної справи : [навч. посіб.] / Я.Г. Круль. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 368 с.
34. Лайко М.Ю. Мировая индустрия гостеприимства: Учебное пособие. / М. Ю. Лайко, Д. А. Штырно. – М. : Изд-во Рос. экон. акад., 2005. – 229 с.
35. Левицька І.В., Корж Н.В., Онищук Н.В. Готельна справа. Навчальний посібник. -К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т, Вінниця, ПП «ТД «Едельвейс і К». 2015.- 580 с.
36. Мальська М. П. Готельний бізнес: теорія та практика: навчальний посібник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
37. Мальська М. П. Управління сферою готельного господарства: теорія та практика : підручник / М. П. Мальська, В. Л. Кізіма, І. З. Жук. –К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 336 с. – Режим доступу: http://culonline.com.ua/Books/uprav_sferau_ujtel_malsrf.pdf
38. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Готельний бізнес: теорія та практика. Підручник. 2- вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 472 с. – Режим доступу: http://shron1.chtyvo.org.ua/Malska_Marta/Hotelnyi_biznes_teoriia_ta_praktyka.pdf
39. Мальцев А. В. Гостиница XXI века : доступная оптимизация энергозатрат. – [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://market.elec.ru/nomer/39/gostinica-xxi-veka-dostupnaya-optimizaciyaenergoy>
40. Масюк Ю. Особливості розвитку придорожньої туристичної інфраструктури в Україні за сучасних умов / Ю. Масюк // Вісник Львівського університету. Серія географічна. Вип. 42. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – С. 250-257.
41. Офіційний сайт індукційних нагрівачів нового покоління. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sav-energy.ru>

42. Підприємства харчування (Заклади ресторанного господарства): ДБН В.2.2-25:2009.- [Чинний від 2009-12-30]. - К.: Мінрегіонбуд України,2010 - 83с. - (Державні будівельні норми України).
43. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги. ДСТУ 4268:2003. - [Чинний від 2004-07-01]. - К.: Держстандпргт України,2010 - 9с. - (Державний стандарт України).
44. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення: ДСТУ 4527:2006 - [Чинний від 2006-10-01]. - К.: Держстандарт України,2010 - 18с. - (Державний стандарт України).
45. Послуги туристичні. Класифікація готелів: ДСТУ 4269:2003- [Чинний від 2004-07-01]. - К.: Держстандарт України,2004 - 18с. - (Державний стандарт України).
46. Постанова КМУ від 15 березня 2006 р № 297 «Про порядок надання послуг з тимчасового розміщення (проживання)».
47. Правила користування готелями і аналогічними засобами розміщення і надання готельних послуг: Наказ Державної туристичної адміністрації України від 16 березня 2004 року № 19.
48. Правила обов'язкової сертифікації готельних послуг: Наказ Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 27 січня 1999 року № 37.
49. Про затвердження рекомендованих норм технічного оснащення закладів громадського харчування: Наказ Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції України від 3 січня 2003 року № ДБН 360-92 (зі змінами № 1-10). Містобудування. Планування та забудова міських та сільських поселень
50. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: монографія / за заг. ред. професора В. Г. Герасименка; авт. кол.: В. Г. Герасименко, С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов [та ін.]. – Одеса: Астропринт, 2013. – 304 с.
51. Сокол Т. Г. Організація обслуговування в готелях і туристичних комплексах: підручник / Т. Г. Сокол. – К.: Альтерпрес, 2009. – 447 с.

52. Степанов Д.В. Ефективність роботи теплових насосів в системах низькотемпературного опалення / Д. В. Степанов, М.І. Верещак //Тези МНТК «Інноваційні технології в будівництві 2018». Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/itb/itb2018/paper/viewFile/6055/5040>
53. Технологічне проектування підприємств харчування: навч. посібник /Черевко О.І., Крайшок Л.О., Касилова Ж.А. та ін./ Харків, ХДУХТ, 2005- 295 с.
54. Ткаченко С. Й., Чепурний М. М., Степанов Д. В. Розрахунки теплових схем і основи проектування джерел теплопостачання – Вінниця: ВНТУ, 2005. – 137с.
55. Торовин, М. В. Развитие придорожного сервиса / М. В. Торовин, Томаш Черны, Д. А. Канаев, Э. Р. Саяхова. - Текст: непосредственный / Молодой ученый. - 2019. - № 21 (259). - С. 267-268.
56. Туристична діяльність в Україні у 2018 році: статистичний бюлетень. – К.: Державна служба статистики України, 2019. – 272 с.
57. Уокер, Джон Р. Управление гостеприимством. Вводный курс: учебник для вузов/Р. Джон Уокер; пер. с англ. – М.: Юнити-Дана, 2006. – 880 с.
58. Черевко О.І.Технологічне проектування підприємств харчування: навч. посіб./О. І. Черевко, Л. О. Крайнюк, Л. О. Касилова. – Харків, ХДУХТ, 2005. – 295 с.
59. Чорненька Н. В. Організація туристичної індустрії: навч. посіб./Н. В. Чорненька. – К.: Атіка, 2006. – 264 с. Головка О.М. Організація готельного господарства : навчальний посібник / О. Головка [та ін. ; за ред. О. М. Головка]. - Київ : Кондор, 2012. – 337 с.